

Vlaams
Parlement

ingediend op **568** (2020-2021) – Nr. 2
16 maart 2021 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Brussel
en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn
uitgebracht door Allessia Claes

over het voorstel van decreet

van Ludwig Vandenhove en Conner Rousseau

tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986
betreffende de bescherming en het welzijn der dieren,
wat de strafmaat voor dierenmishandeling betreft

Samenstelling van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn:

Voorzitter: Els Ampe.

Vaste leden:

Allessia Claes, Inez De Coninck, Sofie Joosen, Annabel Tavernier, Karl Vanlouwe;
Jan Laeremans, Klaas Sloomans, Els Sterckx;
Bart Dochy, Peter Van Rompuy;
Els Ampe, Gwenny De Vroe;
Stijn Bex, An Moerenhout;
Katia Segers.

Plaatsvervangers:

Arnout Coel, Piet De Bruyn, Lorin Parys, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Filip Brusselmans, Carmen Ryheul, Suzy Wouters;
Karin Brouwers, Katrien Partyka;
Stephanie D'Hose, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Chris Steenwegen;
Ludwig Vandenhove.

Documenten in het dossier:

568 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van decreet

595 (2020-2021) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Ludwig Vandenhove, indiener (568/1)	4
2. Toelichting door Els Sterckx, indiener (595/1).....	5
3. Bespreking	5
3.1. Allessia Claes	5
3.2. Meyrem Almaci	6
3.3. Tinne Rombouts.....	6
3.4. Tom Ongena	7
3.5. Ludwig Vandenhove	7
3.6. Els Sterckx.....	7
4. Stemming	8

Op 27 januari 2021 behandelde de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en Dierenwelzijn:

- het voorstel van decreet van Ludwig Vandenhove en Conner Rousseau tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de strafmaat voor dierenmishandeling betreft (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 568/1*);
- het voorstel van decreet van Els Sterckx, Klaas Sloomans, Jan Laeremans, Filip Brusselmans en Chris Janssens tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat het verhogen van de straffen voor ernstige mishandeling van dieren betreft (*Parl.St. VI.Parl. 2020-21, nr. 595/1*).

Het voorstel van decreet van Ludwig Vandenhove en Conner Rousseau tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de strafmaat voor dierenmishandeling betreft (568/1) werd als basistekst gekozen voor de bespreking.

(De commissievergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door Ludwig Vandenhove, indiener (568/1)

Ludwig Vandenhove stelt samen met indiener Conner Rousseau voor om de straffen voor dierenmishandeling te verhogen. Het gaat zowel over gevangenisstraf als over de geldboetes. Minister Ben Weyts zei naar aanleiding van een vraag om uitleg op 13 januari 2021 (*Vragen om uitleg VI.Parl. 2020-21, nr. 759*) dat alle misdrijven en straffen gescreend zouden worden naar aanleiding van de aangekondigde nieuwe Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn. Desgevallend kunnen ze dan opgetrokken worden. Ludwig Vandenhove vindt dat een goede aanpak. Het zou echter jammer zijn dat men niet zou kunnen optreden tegen zware inbreuken tot de inwerkingtreding van de nieuwe codex. De concrete aanleiding voor dit voorstel van decreet – het doodsteken van een hondje door een jogger – kan zich morgen opnieuw voordoen.

Het tweede argument van de minister was dat hij met de codex ook administratieve geldboetes wil invoeren. Uiteraard heeft Ludwig Vandenhove daar geen probleem mee. Integendeel, het is wenselijk om zoveel mogelijk met administratieve sancties te werken. De indiener wil voorliggend voorstel van decreet echter niet verzwaren door er ook de administratieve geldboetes bij te betrekken.

Dit voorstel van decreet werd vooral ingediend voor het geval er opnieuw een zwaar misdrijf plaatsvindt vooraleer de nieuwe codex uitgevaardigd wordt. Ludwig Vandenhove zal positief aan die codex meewerken, maar wat dit voorstel van decreet betreft, mag er geen tijd verloren gaan.

De verhoging van de strafmaat in dit voorstel van decreet is van dien aard dat een effectieve gevangenisstraf mogelijk wordt. Voorts worden straffen voorgesteld die in verhouding staan tot de straffen voor delicten op personen. Er wordt dus een onderscheid gemaakt tussen delicten ten aanzien van dieren enerzijds en delicten ten aanzien van mensen anderzijds. Als de rechten van dieren ooit ingeschreven worden in de Grondwet, hoopt Ludwig Vandenhove wel op een gelijkschakeling van de strafmaat voor delicten ten aanzien van dier en mens. Vooralsnog wil de indiener het onderscheid behouden. Dat geldt ook voor de geldboetes.

Voor de concrete wijzigingsvoorstellen verwijst de indiener naar de tekst van het voorstel van decreet.

In de Waalse Codex voor Dierenwelzijn liggen de straffen veel hoger. De reden daarvoor is het meenemen van de landbouwsector. Ludwig Vandenhove meent dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen misdrijven ten aanzien van gezelschapsdieren enerzijds en ten aanzien van landbouwdieren anderzijds. De sancties liggen in Wallonië hoger om misdrijven in de omgang met landbouwdieren te kunnen bestraffen.

2. Toelichting door Els Sterckx, indiener (595/1)

Bij een ernstig misdrijf tegen dieren heeft het parket op dit moment niet de mogelijkheid om aanhoudingen te verrichten omdat de strafmaat daarvoor te laag is, zegt *Els Sterckx*. De maximumstraf bedraagt op dit moment zes maanden. De wet voorziet echter in de mogelijkheid tot aanhouding door een onderzoeksrechter voor feiten die bestraft kunnen worden met een gevangenisstraf van 1 jaar of meer.

Met dit voorstel van decreet willen de indieners daar iets aan doen. In artikel 35, eerste lid, van de Dierenwelzijnswet, willen ze de straf optrekken van 3 maanden naar 1 jaar. In het tweede lid willen ze de straf optrekken van 6 maanden naar 3 jaar. Door deze aanpassing heeft een onderzoeksrechter de mogelijkheid om personen aan te houden die inbreuken plegen tegen de Dierenwelzijnswet, wat momenteel niet mogelijk is. Ook willen de indieners de geldboetes optrekken van 2000 euro naar 100.000 euro.

De rechterlijke macht beslist zelf hoe ze de wet zal toepassen, maar met dit voorstel van decreet wordt hen de middelen, de tools aangereikt om dit op een correcte manier te doen. Het wordt mogelijk dat ze personen kunnen aanhouden.

De minister gaf op 13 januari 2021 (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 759) aan dat hij dit wil opnemen in de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn, maar hij gaf geen termijn wanneer deze daadwerkelijk in werking zal treden. De indieners menen dat men niet kan wachten op die Vlaamse codex. De dieren verdienen beter.

In Wallonië en Brussel is de strafmaat wel al opgetrokken. De minister zegt regelmatig dat Vlaanderen een zeer goede dierenwelzijnswetgeving heeft, maar de strafmaat is nog steeds ondermaats. Door dit voorstel van decreet goed te keuren kan men dat recht trekken.

3. Bespreking

3.1. Alessia Claes

Volgens *Alessia Claes* is iedereen het erover eens dat misdrijven op de Dierenwelzijnswet zeker bestraft moeten worden. Momenteel loopt er een grondigere herziening van de strafmaten dan in de voorliggende voorstellen van decreet. Dat werd ook in het Vlaamse regeerakkoord opgenomen. Ze citeert: "Om het welzijn van onze dieren te waarborgen, komt er een duidelijk geïntegreerd wetgevend kader voor alle segmenten van het dierenwelzijnsbeleid in de vorm van een Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn." (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 31/1).

De huidige Dierenwelzijnswet dateert van 1986 en werd vaak gewijzigd. Met de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn is het de bedoeling om een meer samenhangend kader te creëren. Bij die oefening wordt de strafmaat aangepakt alsook de diversiteit van sancties. Op 13 januari 2021 heeft minister Ben Weyts duidelijk aangegeven dat hij ook het arsenaal aan strafmaatregelen wil verruimen. De minister is bereid een tandje bij te steken zodat strengere straffen uitgesproken kunnen worden. Hij zal daar dit jaar werk van maken in samenspraak met de parketten.

Voor de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn bestaat een strakke timing. Dit voorjaar wordt de evaluatie van de huidige Dierenwelzijnswet afgerond. Tegelijkertijd wordt er gestart met de voorbereiding van de regelgevende teksten. In 2022 wordt er afgerond.

De voorliggende voorstellen focussen enkel op het verhogen van de strafmaat. Het herzien van de sanctionering zal met de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn breder aangepakt worden. De administratie is bezig met die oefening. De wijziging van de strafmaat moet weloverwogen gebeuren met inachtneming van redelijkheid en proportionaliteit. Er moet ook overlegd worden met de parketten. Men moet voorkomen dat rechters bepaalde uitspraken niet wensen te doen. Dat kan gevolgen hebben voor het seponeringsbeleid.

Omdat de voorstellen van decreet ad hoc en willekeurig de strafmaat verhogen, steunt de N-VA ze niet.

3.2. Meyrem Almaci

Volgens *Meyrem Almaci* is het voorstel van decreet een welomschreven en welomkaderd specifiek voorstel om de strafmaat te actualiseren die sinds 1986 niet veranderd is. Het is dus niet ad hoc en staat niet los van het geheel. Het is een welomlijnde problematiek die al heel lang om actualisering vraagt. Het lid heeft reeds meerdere malen verwezen naar de concrete regelgeving in Brussel en Wallonië. Een concrete timing voor de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn is niet genoemd. Burgers vragen zich af hoe het mogelijk is dat een misdrijf op dieren niet op een rechtvaardige manier gestraft wordt. In die context is het zinvol om over de partijgrenzen heen dat debat aan te vatten. Men kan – meerderheid en oppositie samen – een oplossing vinden die perfect in de codex kan worden opgenomen. Daardoor zou geen tijd verloren gaan. De Groenfractie steunt het voorstel van decreet van Ludwig Vandenhove. Ze roept dan ook op om het debat ten gronde aan te vatten. Dan is al een stuk van het werk voor de codex gedaan. Er zijn heel wat best practices in de andere regio's en de buurlanden. De tekst kan geamendeerd worden. Het zou jammer zijn voor de problematiek als het voorstel zomaar weggeschoven wordt.

3.3. Tinne Rombouts

De CD&V-fractie zal de voorliggende voorstellen van decreet niet steunen, zegt *Tinne Rombouts*. Er werd in deze commissie al intens gedebatteerd over deze kwestie. De CD&V-fractie is het ermee eens dat dierenmishandeling op een correcte manier moet worden aangepakt en bestraft. Het uiteindelijke doel is dierenmishandeling uit de wereld te helpen. Dat het aantal meldingen van dierenmishandeling toeneemt, is volgens Tinne Rombouts veeleer een aanwijzing dat de gevoeligheid en de aandacht voor de problematiek zijn toegenomen. Het is geen aanwijzing voor een toename van dierenmishandeling.

Dat het voorstel van decreet een duidelijk afgebakend deel van het geheel behandelt – zoals *Meyrem Almaci* stelt – is volgens de spreekster net een knelpunt. Er moet gekeken worden naar het handhavingsbeleid in zijn totaliteit. De proportionaliteit gaat niet alleen over het plaatsen van dierenmishandeling tegenover inbreuken op lichamelijke integriteit, maar ook over de diversiteit van strafmaatregelen. In die zin is het belangrijk dat er een totaalbeeld wordt gecreëerd van de mogelijkheden inzake handhaving en bestraffing en dat er niet één deel afzonderlijk behandeld wordt. Dat zou ook tot gevolg kunnen hebben dat de rechtszekerheid van de handhaving onder druk komt te staan. Het is belangrijk dat bij eventuele misdrijven sluitend en correct kan worden opgetreden. Het doel is een gedrags- en mentaliteitswijziging in de omgang met dieren teweeg te brengen.

Daarom sluit de CD&V-fractie zich aan bij de oefening die momenteel loopt onder leiding van de minister. Daarbij wordt de totaliteit met verschillende partners bekeken. Er wordt een timing naar voren geschoven. Het lid rekent erop dat de bespreking in zijn totaliteit kortelings in deze commissie kan plaatsvinden.

3.4. Tom Ongena

Tom Ongena zegt dat ook de Open Vld-fractie de voorstellen niet steunt. Niet omdat ze geen sympathie heeft voor de goede bedoelingen van de indieners, maar omdat ze rekent op het initiatief van de minister dat ruimer zal zijn qua handhaving dan het louter optrekken van een strafmaat. Er moet ook gekeken worden naar andere strafmaatregelen.

3.5. Ludwig Vandenhove

Ludwig Vandenhove is niet zo zeker van de timing van de aangekondigde Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn. De huidige Dierenwelzijnswet dateert van 1986. Het wordt wel echt tijd dat de wet tussentijds aangepast wordt. Als er een ernstig misdrijf zou voorvallen, dan zal men spijt hebben dat de strafmaat niet verzwaaard werd.

Het valt het lid op in het Vlaams Parlement dat partijen die pleiten voor regionalisering, argumenten die tegen die autonomie ingaan, aanhalen om voorstellen van decreet niet goed te keuren. Waarom zou het Vlaamse Gewest rekening moeten houden met het parket voor dit voorstel van decreet? Hijzelf is geen voorstander van regionalisering, maar hij probeert er consequent in te zijn. Hij begrijpt niet dat een instelling die strikt gescheiden is van het Vlaams Parlement als wetgevend orgaan, als argument wordt aangehaald. Dat is voor hem veeleer een antipolitiek argument.

3.6. Els Sterckx

Els Sterckx betreurt dat het voorstel niet zal worden goedgekeurd. Iedereen draagt dierenwelzijn hoog in het vaandel, maar om de strafmaat te verzwaren is het draagvlak blijkbaar nog niet groot genoeg. Op zich is het goed dat gewerkt wordt aan de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn waarin ook de verhoging van de strafmaat zal worden opgenomen. Dat neemt niet weg dat de strafmaat nu al verhoogd kan worden en nadien meegenomen worden in de Vlaamse codex. Daarmee zou men aan de rechterlijke macht een duidelijk signaal geven dat ernstige misdrijven bestraft moeten worden. Het lid meent ook dat het maatschappelijke draagvlak nu groot is om de strafmaat te verhogen gezien de vele reacties op het incident met hondje Dribbel, de aanleiding voor het indienen van dit voorstel. Het voorstel nu niet goedkeuren zou volgens Els Sterckx een slag in het gezicht zijn van alle dierenliefhebbers die vragende partij zijn. Ze vermoedt dat de Vlaamse Codex voor Dierenwelzijn niet in 2022 klaar zal zijn, maar pas in aanloop naar de volgende verkiezingen. Dan kan de minister daarmee uitpakken voor de verkiezingen.

4. Stemming

Het voorstel van decreet van Ludwig Vandenhove en Conner Rousseau tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de strafmaat voor dierenmishandeling betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 568/1) wordt verworpen met 9 stemmen tegen 6.

Het voorstel van decreet van Els Sterckx, Klaas Sloomans, Jan Laeremans, Filip Brusselmans en Chris Janssens tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat het verhogen van de straffen voor ernstige mishandeling van dieren betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 595/1) wordt verworpen met 12 stemmen tegen 3.

Els AMPE,
voorzitter

Allessia CLAES,
verslaggever